

TELEGRAFUL ROMAN.

Apore Marția, Jua și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 37.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Poplăcei Nr. 37
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Cuvântarea

Esclenției Sale arhiepiscopului-metropolit
Miron Romanul la deschiderea sesiunii
congresului național-bisericesc al archidie-
cesei transilvane, 1/13 Octobrie 1891.

*Preasânțiși Domni Episcopi! Preastimați Domni Depu-
tați congresuali! Iubiți frați, iubiți fii sufletesci!*

La noua întrunire de ași a congresului nostru
național-bisericesc primiți din capul locului salu-
tările mele cordiale, cu care Ve întimpin aici, ca
pre reprezentanții bisericesci ai unui popor de un
milion și jumătate de suflete, chemați a lua în seamă
desvoltarea culturală a acestui popor pe terenul
bisericesc, a cunoșce eventualele pedeci interne sau
externe, care stau în calea acestei desvoltări, a afla
mijlocele potrivite pentru delăturarea acelor și
preste tot a continua lucrările începute înainte de
acesta cu două decenii pentru consolidarea și pro-
sperarea bisericii noastre naționale pe bazele credin-
ței, speranțelor și ale carității crescinesci.

Chiar și între împregiurări mai normale de cât cum
sunt ale noastre de ași, și într'o situațiune cu mult
mai favorabilă, decât cum este cea actuală, ar fi
grele problemele, la a cărora rezolvire v'ați angajat
d-văstre, preastimați domni deputați. Astăzi însă,
când simțul general al poporului nostru încă nu este
desvoltat până acolo, ca el de sine să afle căile
cele mai sigure și mijlocele cele mai bune ale pro-
sperării, când însuși clerul nostru parochial încă nu
e-țe pus pretutindeni în condițiuni favorabile pentru
a-și pute implini sublima misiune cu rezultatele dorite
de toți, și când unele rele sociale și de altă natură
au înriurire stricaciōsă și asupra vieții noastre bi-
sericesci: misiunea Domniilor Văstre în această su-
premă corporațiune bisericescă devine și mai dificilă.

Cu toate acestea eu me simt îndreptățit a spera,
că D-Văstre însuflețiți de scopurile sublime, care le
urmăresce preste tot biserica ortodoxă universală,
și în special biserica noastră națională română: lu-
minarea, cultura, moralitatea, pacea și fericirea, — veți
continua cu succese bune lucrurile congreselor
noștre din trecut și veți crea pentru istoria desvol-
tării noastre naționale bisericesci date noue, care
Ve vor asigura grațitudinea posterității, și vor
da acesteia impuls pentru o nisuiță continuă spre
progrese salutari în viața bisericescă.

Cuvintele preagratiōse și adevărat părintesci,
care le am auzit și cetit acum mai de curând ros-
tite de Maiestatea Sa domnitorul împărat și rege
al nostru la adresa bisericii noastre, ne dau o nouă

garanță despre scutul preafalt, la care pōte conta
biserica noastră națională și instituțiunile ei funda-
mentale din partea Maiestății Sale, având noi a per-
severa cu firmitate în credința tradițională cătră
preafaltul tron și în respectul loial față cu or-
ganismul legal al statului. E-ța dară o nouă incu-
ragiare pentru noi, de a lucra barbătesce și cu cele
mai bune speranțe pentru desvoltarea ulterioară a in-
stituțiunilor noastre bisericesci, prin care propagând
cultura și moralitatea, vom totdeodată să folosim
statului public și scumpei noastre patrii, careia rē-
mănem devotați cu totă căldura inimii.

Premițând acestea și cerându-mi încă de acum
scuse pentru neajunsurile, care prea ușor pot să pro-
vină sub durata sesiunii noastre din starea sdrunci-
nată a sănătății mele, — me alătur cu tot sufletul
la piōsele rugăciuni, care se ridicară astăzi în această
sântă biserică cătră Atotputernicul Dumnezeu pen-
tru ajutorul ceresc la lucrările noastre congresuale,
și cu această sesiunea ordinară a congresului nostru
național-bisericesc pentru periodul anilor 1890—1892
o declar de deschisă.

Posițiunea clerului nostru ortodocs.

Cultura clerului nostru a luat un avânt imbu-
curătoriu în întregă metropolia. Atât instrucțiunea
câștigată în gimnasil, cât și speciala creștere, ce au
primit în seminarile noastre, a făcut din preoții nos-
tri omeni, cu cari nu ți e rușine să stai la sfat.

Trupește și sufletesc întregi, părăsesc semina-
riile și se aședă în parochii.

Aședarea în parochii este, ce e drept împreun-
nată cu multe forme și chiar și cu spese, care din
urmă am dori să se imputineze și de se pōte să se
reducă de tot.

Aședăți în parochii, — încep a da de piedeci
la punerea în prăcsă a teoriilor lor, dar acesta nu
ar avé să supere pe omenii tineri și riguroși.

Ici coala le mai fac și greutăți acele partide,
cari se nasc la alegeri, și și au isvorul lor în sis-
temul electoral — dar un om chibșuit, un om cu
mult tact și cu bun cumpet în curând vine în po-
siție de a se rehabilita și câștiga și inimile acelor,
ce pōte din alte considerațiuni, le au fost contrari
la alegere.

Este însă o greutate, pe care preoții nostri nu
o pot învinge. Aceea e mai tare chiar și decât voia
lor, aceea în urmă îi învinge pe ei mai pe toți, și
aci stă răul cel mai mare.

Fără multă bătae de cap vom afla, că greutatea
cea mai mare stă în starea cea rea materială, în
dotațiunea cea slabă, în venitele cele mici și nesig-
gure și în stola cea neregulată.

În o parochie, în care nu e nici un salariu fics,
nici porțiune canonică, preotul nostru este degradat
la rolul de cerșitoriu.

Ori cât de cu drag ar solvi prestațiunile, ce se
recer — totuși chiar împregiurarea, că poporul di-
recte vine să ți dea în mână ca unui ăleriu com-
petințele tale, învōlvă în sine o stare umilitōre.

Odată totuși va trebui să și facă sēmă și bise-
rica noastră cu această parte slabă a lucrului.

Ori cât de conservativi am fi în cele ce le am
mostenit, dar a persevera la metoda aceasta, ca pre-
otul nostru din cas în cas să și scōtă competențele
sale, este și rămâne un lucru dejositoriu.

Pentru un act cum este actul botezului pe unele
locuri se solvesce 10 cr.

Să ni se ierte, dacă vom susținé, că o atare tacsă
este o degradare a însași tainei botezului.

Încrescinarea unui om — momentul cel mai im-
portant din viața fie-cărui — și pentru un atare act
o tacsă atât de jos, este o adevărată cerșitorie.

De ce nu cel puțin 1 fl.?

În o familie obvine acest cas de 4—5 ori și se
repetéză mult din 2 în 2 ani, deci aici fără nici un
scrupul s'ar puté decreta pentru întregă metropolia
o tacsă 1 fl., și la cei sēraci și lipsiți gratuit.

Reclam contra acestei decretări nu ar fi.

Cel puțin omeni fără lege și fără nici un simț
ar puté să facă oposiție.

Tot după norma acesta am puté merge și la
statorirea tacselor pentru cununie și îngropăciune.

Atât una, cât și alta să se facă cu 10 fl. la cei
cu stare și gratuit la cei sēraci.

Este un act, ce se întēplă odată în viața omului.

După fie-care om, care a ținut la vrednicia lui
de om a rămas cel puțin atâta, cât să-l îngrope și
să plătescă această tacsă, ér la cei cari în adevăr nu
a rămas și nu au îngrijit ca să rămână, preotul nos-
tru va fi obligat a face serviciul gratuit.

Regulându-se aceste venite stolari prin lege
obligatōre pentru întregă metropolia, am contribuit
mult la ridicarea posițiunii preotului nostru.

Îl punem în posiție de a-și ținé casa în ordine,
a prunera ăiare, a și crește copii, și a ținé cont
de progresele timpului.

Ba ușurăm chiar și consistoriilor noastre punctul
de mănecare la ocuparea parochiilor vacante.

Să ia un calcul mediu dela cei 3 ani din urmă
și îndată se sciu venitele.

FOIȚA.

Trandafirii.

Domnul de Buchek trăia dela mōrtea soției sale,
care dormia deja de mult sub bolțile liniștite ale
cripței familiare, retras la moșia sa, a cărei ad-
ministrare era singura lui ocupare, pe cum era vênatul
singura lui recreare. Unisōne și monotōne treceau
ăilele după oaltă. Caracterul seu natural își alesese
acest mod de trai, și érași traiul acesta influințase
asupra caracterului seu natural astfel, încât din
aceste sensațiuni deosebite se ivi un întreg întunecos,
puțin apt a cultiva inima și spiritul unei gingașe
copile, pe care i o lăsase soția sa după mōrte, și
care creșcea lângă părintele ei ca o flōre gingașe
la pōlele stâncilor sterpe.

Domnului de Buchek i-se părea, că ocuparea
cu creșcerea unui copil mic e prea de tot dejosi-
tōre pentru un nobil și se imbucura fōrte, că curând
după mōrtea soției sale, în timp ce el se cugeta
serios, că ce se facă cu copila cea de 5 ani, bētrā-
nul Toma, primul seu vênator și încređut, îi dedu
sfatul să lase pe domnișōra Trandafiră în creștere
la preotul local. Acesta mai avea preiângă un fii
ceva mai virstnic încă două fice cam de o etate cu
Trandafiră, ér soția preotului a fost amică din
copilărie a fie ertatei grațioșe dōmne și se trăgea

din o casă bună, fiind înzestrată cu tōte pregătirile
unei bune econōme. Afără de acesta ea poseda din
viața ei de mai înainte din lumea mare bunăcuviința și
nesce talente și se potrivea de minune pentru creș-
cerea unei domnișōre nobile. Condițiunile fură în-
dată făcute. Preotésa era prea fericită, că scapă
pe copilul scumpei sale Henrietta de negrije și
că i pōte arăta acesteia încă și după mōrte iu-
birea sa, și dl de Buchek era tare mulțamit din
partea sa, că se vedea dispensat de tōte formalită-
țile cu guvernante sau de spesele scōlei. Se hotărî,
că Trandafiră să dōrmă totuși în castel și pentru
timpul acesta să fie predată supravegerii unei cas-
nice bētrāne, singura persōnă femeiască cu o creș-
cere mai bună în locuința lui Buchek, ér preste ăi
până sara târđiu avea să petrécă la preot. A o lăsa
pe Trandafiră cu totul burghediei i-se păru pă-
rintelui ei contra demnității sale, a vedé inima și
spiritul ei cultivat de burghezime i se părea prea
neînsemnat. Posiția ambelor locuințe ușură mult
acest arangement, căci între ele se întindea grădina
cea mare domnăscă, ér Trandafiră avea voie să
se cobōre diminiēta numai prin aleele umbrōse, pen-
tru de a intra la capētul grădinei prin o porțiță în
curtea părinților ei adoptivi.

Astfel se întocmi totul spre mulțămirea ambelor
părți, ér Trandafiră creșcea sub îngrijirea dōmnei
preotese, sub instrucțiunea preotului, ca o copila
bună, cuminte și crescută spre ori ce virtute mai

înaltă. Cunoșcințele preotului îi înfrunșeau mintea,
evlavia sa îi forma inima, esemplul și învățătura so-
ției lui o creșceau pentru economie, fară a o lipsi
de o cuviință mai înaltă, cu carea avea să apară
când-va în lume, mai mult influința asupra ei însă
convenirea ăilnică cu o familie iubitōre, onestă și
evlaviōsă, în cercul careia nu veduse ea nici când
ceva nedrept, n'auđise nici când ceva necuviincios.
Sfântă și curată rămase inima ei, templul evlaviei
liniștite și al virtuților călme.

Mulțamită și simplă creșcu ea astfel neturbu-
rată în fericire, ca pe o insulă liniștită, ea nu își
închipuia despre afacerile lumesci, despre intenți-
unile ambițiunii și abia avea o idee despre aceea, că
ar esista o deosebire între ranguri, o deosebire de
nascere și că ea însași se trage din o clasă cu totul
deosebită de aceea, cari erau pentru ea atât de
scumpi.

Guilelm, fiul preotului, care era cu câți-va ani
mai în virstă ca Trandafiră, se jucase în copilărie
cu ea, mai târđiu o instruase în unele studii, ori
cel puțin repetase cu ea învățaturile părintelui, și
ea a înțeles atunci totul mai ușor și a cuprins totul
mai bine. Ea studia mai bucurōsă la el, primia
părerile, judecățile, convingerile lui în sufletul seu,
și astfel creșcu la oaltă cu el în o ființă nedespăr-
țită, care reprezenta în două părți deosebite un
întreg.

(Va urma.)

Nu mai pot obveni certe și urcări și scăderi de venite.

Tot așa s'ar pute regula și venitul Pascilor și al parastaselor, căci aceste încă obvin între venitele mai regulate, 6r t6te celelalte s6 se lase la buna voia creștinilor noștri și la înțelegerea între ei și paroch.

E drept, c6 poporul nostru are și el multe d6ri pe cap — dar sau s6 regul6m cestiunea imbun6t6 țirei sc6rții preoților în forma ac6sta, sau s6 decret6m, c6 fie-care familie are s6 contribue la an cu 2 fl. la salariul preotului și atunci, t6te funcțiunile de preste an le face gratuit.

Ori-care modalitate o am accepta, vom merge un pas înainte spre a asigura o poziție mai de on6re preotului nostru.

Cerem dela el s6 fie fruntaș și și asta în v6r tutea pozițiunei lui, — dar nu voim ca s6 venim într'ajutoriu pozițiunei lui.

Pretindem dela el s6 m6rg6 înainte, s6 propovedu6sc6 adev6rul și dreptatea, s6 se sue pe amvon, s6 țin6 predicii, dar nu ne întreb6m, c6 dup6 eșirea din biseric6, ce se m6n6nce el și cu pruncii lui.

Indat6 ce vom pune pe preoții noștri în poziție mai favorabil6 și mai d6mn6, atunci avem dreptul ca s6 pretindem dela ei s6 fac6 și ei mai mult pentru popor.

Atunci nu vor mai av6 scus6 motivat6, c6 gri-jile materiale i copleșesc cu totul, atunci în cele mai multe locuri le este esistența garantat6 și asigurat6.

Ni se va obiecționa p6te, c6 poporul nostru în acest cas va trece la „s6nta unație“.

Noi nu credem.

Dac6 ar ameninț6 c6te un om dec6duț moral minte cu trecerea, s6-l las6m în m6na lui Dumnezeu s6 trec6.

Cu un atare om, noi tot nu suntem procopsiți și nici cei ce l'au primit în sinul lor nu fac ispr6vi mari.

Cu t6te acestea, modalitatea, ce s'ar accepta din partea congresului, ar fi consult s6 se pun6 în practic6 numai în comunele nemestecate, 6r în cele din urm6 s6 se introduc6 numai succesive și la cererea sinodului parochial.

În cele curat ortodoxe — punerea în practic6 este recomandat6 s6 se fac6 deodată în întreg6 metropolia cu începere dela anul nou venitoriu.

În modul acesta am c6stiga o sucrescint6 luminat6 în cler, am deschide tinerimei n6stre bune prospecte de a se aplica la taina preoției și am ridicat vađa preotului ortodox în mod considerabil.

Le punem aceste în vederea congresului nostru, care este întrunit acum în ședințe și am dori ca s6 vedem realizat6 o dorinț6 ferbinte a fie c6ru preot.

Cu deosebire starea preoților noștri din archidieceș6, f6r6 porțiune canonic6, reclam6 în mod imperativ o ameliorare și ac6sta nu se p6te face, dec6t în v6rteua unei legi aduse de congres, lege care va fi obligat6re pentru toți deopotriv6 și dela care se ast6pt6 mult bine pentru preoțimea n6str6, care în privința culturai a facut progrese imbucurat6re, în privința material6 a dat înder6pt și este destul de sc6p6tat6.

Un deputat congresual.

Congresul național bisericesc.

Ședința I, ținut6 la 1/13 Octobree.

Dup6 terminarea s. liturgii și invocarea s6ntului Duch, membrii congresului întruniți în num6r considerabil în biseric6 din cetate, asteptau c6 încordare venirea Escelenției Sale Inalt Preas6nțitului Domn metropolit și a S. S. arhieriei la ședința.

La intrarea în biseric6 Escelenția Sa, însoțit de ambii episcopi sufragani, a fost intimpinat cu vii aclam6ri „S6 tr6esc6“.

Escelenția Sa ocup6 scaunul presidial și deschide ședința prin o cuv6ntare solen6, ce o public6m în fruntea f6iei, cuv6ntare, care a fost ascultat6 cu mare pl6cere și încordat6 atențiune și care prin conținutul ei revars6 mult6 lumin6 asupra pozițiunei bisericiei n6stre și asupra capului, care din fericire pentru noi, conduce biseric6 n6str6 în aceste țile grele.

Deschid6ndu-se în mod s6rb6toresc ședința, presidiul design6z6 de notari interimali din cler: Dr. Georgiu Popoviciu, Ignatiu Papp și Dr. Remus Roșca, 6r dintre mireni pe deputații: Georgiu Feier, Dr. Bologa, Zevedeu Mureșian, Iuliu Novac, Dr. Aurel Novac și Ioan Pap.

Presidiul prezint6z6 actele electorale intrate dela eparchii și lista deputaților aleși și prov6c6 pe deputații prezenti, ca la apelul nominal s6-și prezenteze credenționalele la birou. La apelul nominal raspund 54 deputați, dintre cari numai 2 nu au credenționale.

Prin presidiu și prin alți deputați și au prezentat credenționalele 17 deputați.

În sensul regulamentului, actele electorale se 6mpart la trei secțiuni, av6nd secțiunea I. (archidi-

ecesanii) a verifica pe deputații din diecesa Aradului, secțiunea II-a (aradani) a verifica pe deputații din diecesa Caransebeșului și secțiunea a III-a (caransebeșeni), a verifica pe deputații din archidieceș6.

Cu aceste ședințe se închee, anunț6ndu-se ședința procsim6 pe Mercuri la 11 6re și pun6ndu-se la ordinea țilei rap6rtele secțiunilor.

Totodat6 se anunț6, c6 ședințele se vor țin6 în sala comitatului, ca cea mai acomodat6 și mai spațios6 sal6.

Memorand.

Memorandul preoțimei rom6ne gr. or. castrense ces. și reg.; care se va prezenta m6ritului congres național bisericesc din Sibiu, este dup6 „Lumin6toriu“ acesta:

„Inalt Prea S6nția V6stra! Escelențissime Dle Președinte! M6rit congres național bisericesc?“

În interesul național cultural bine înțeles al bisericiei n6stre rom6ne ortodoxe din monarchia n6str6, precum și prin urmare, în al credincioșilor acelei bisericii, ne gr6bim cu tot onorul și devota-mentul a aduce la cușocința m6ritului congres starea și s6rtea statului preoțesc militar ces și reg. român ortodox din armata regul6r6 a imperiului nostru, spre a supune debaterii și liberarii competente și meritor6 motivate propuneri, ce vor urma mai la vale și a ruga și din a n6str6 parte cu t6t6 insistința și cuviița, ca m6ritul congres în sfera sa de activitate s6 întreprind6 tot ce este cu putința la regularea și îndreptarea stării și sc6rții de acum a preoțimei rom6ne gr. or. castrense.

Regularea acestei st6ri ađi se impune pe basa egalei îndrept6ri a confesiunilor și în temeiul pozițiunii autonome actuale a bisericiei naționale și constituționale rom6ne gr. or. din ac6st6 monarchie.

Instrucțiunile și regulamentele în vig6re înc6, referit6re la statul preoțesc militar ces. și reg. s'au satorit înainte de inarticularea egalei îndrept6ri a confesiunilor religioare și înainte de desp6rțirea ierarhic6 a bisericiei gr. or. ortodoxe, adec6 înainte de restaurarea și inaugurarea metropoliei rom6ne gr. or. din Ungaria și Transilvania.

De aici provine esistența stare de acum necor6spund6t6re egalei îndrept6ri a confesiunilor și pozițiunii independente și autonome a bisericiei rom6ne gr. or.

1. În temeiul egalei îndrept6ri a preoțimei castrense rom6ne gr. or. cu cea romano-catolic6, este nef6ncungiurat de lips6 a nisui cu t6t6 insistința și la t6t6 ocaziunea dat6 la:

a) sistemisarea de posturi mai multe pentru preoți rom6ni gr. or.

Posturi de preoți romano-catolici castrensi sunt 114, 6r6 de preoți gr. or. numai 9 posturi, 6 rom6ni și 2 serbi, un post nici acum nu este ocupat.

Consider6nd îns6 trebuințele și estensiunea teritoriului, ac6sta 6mp6rțire ne d6 ic6na unei disproporțiuni evidente.

În Timiș6ra d. e. sunt trei preoți romano-catolici, îns6 numai un preot român gr. or. pentru Banatul întreg și ținuturi 6ntinse cu centrele Arad, Segedin, Oradea mare și Dobrecin.

E prea evident dar6, c6 la un aș6 estins teritoriu ar fi trebuința cel puțin înc6 de patru preoți militari rom6ni gr. or.;

b) ađi cu nimic nu mai este întemeiat, ci este un abus, c6 preoții militari rom6ni gr. or. s6 p6rte numai titlul de capelan clasa prim6 sau ad6ua; c6 nu pot înainta la rangul și beneficiul de parochi, (Pfarer) pe cum este sistemisat la cei romano-catolici sau (Seelsorger) pe cum este rangul la cei reformați, cari între t6te 6mpregiur6rile n'au întrel6sat cu nici în preț a și susțin6 autonomia și a-și ap6ra drepturile constituționale ale bisericiei lor faț6 de ingerințe și încerc6ri str6ine.

Deja titlul „capelan“ nu numai eschide, precum st6 tip6rit în prescrișele de serviciu pentru preoții militari, pe preoții militari rom6ni gr. or. dela multe beneficii, ci li-a croit ab inicio deja o pozițiune inferi6r6, neputincios6, ba am put6 țice, i-a degradat și i-a aservit la o stare faț6 chiar și de preoții reformați și israeliți, necor6spund6t6re demnit6rii, chem6rii și importanței preoțimei rom6ne gr. or. castrense.

2. În temeiul desp6rțirii ierarhice este cu lege și inomis a se tinde într'acolo, ca pentru preoțimea gr. or. egal îndrept6t6 s6 se sistemiseze un for superior bisericesc sau vicariu castrens; s6 se sistemiseze la respectivele comande ale corpurilor de armat6 c6te un post de paroch-referinte preoțesc gr. or. în cauzele proprii confesionale, c6ci nu mai atunci va înceta jignit6rea anomalii ca preotul respective parochul romano-catolic s6 aib6 ingerinț6 și putere de dispunere în cauze și afaceri curat confesionale gr. or.

Tot în temeiul desp6rțirii ierarhice este de a se lucra cu tot deadinsul într'acolo, ca preoțimea rom6n6 gr. or. s6 nu p6t6 fi obligat6, adec6 s6 fie

dispensat6 dela eserciarea dreptului de jurisdicțiune asupra elementului s6rbesc din armat6, precum și de'a oblig6mentul p6storirii spirituale asupra ostașilor aparțin6tori de biseric6 autonom6 național6 s6rbesc6 gr. or.; întocmai precum biseric6 n6str6 național6 rom6n6 nu sufer6 nici un fel de ingerințe a preoțimei s6rbesci asupra credincioșilor noștri. C6ci prea ușor se pot închipui, c6 astfel ne ingerințe și amestec6ri ađi în era consciinței naționale desvoltate și a jalusiei confesionale, nu pot face nici un bine, ci numai prov6c6 resens și eventual animositați daun6t6re și ambelor bisericii și elemente și interesului și serviciul public.

Aceste ar fi, m6rit congres, punctele principale schițate în liniamente mai marcante, referit6re la starea și s6rtea preoțimei rom6ne gr. or. castrense, asupra c6rora ne am ținut datori a trage atențiunea m6ritului congres și a propune cu t6t6 on6rea:

M6ritul congres național bisericesc, p6truns de intențiunile n6stre bisericesci naționale curate, cu cari am iniciat ac6sta cestiune ponderos6 și important6, binevoiasc6 ca for competente și îndrept6t6 a lua în cuvenit6 considerațiune acest memorand, a l supune debaterii și deliberarii meritor6 și pe calea potrivit6, prin mijl6cele cor6spund6t6re, a nisui la locurile competente, la regularea just6 și legal6 a acestei st6ri nemulț6mit6re, la resolvirea cestiunii în folosul bisericiei și în interesul binelui comun public.

Am r6mas cu profund6 reverenț6 ai m6ritului congres național bisericesc

„fii credincioși și devotați“:

Urm6z6 subscrierile.

„EMKE.“

Șovinismul unguresc creșce v6đ6nd cu ochii. Mai era un r6nd și-o s6m6 mai cesti ani, acum — s'a trecut de glum6. S6rele și luna, aerul și apa și mai ales „p6nea“, ce o m6nc6m pe acest „p6m6nt“ sunt magiare, — drept-ce magiar s6 fie cel-ce se lumin6z6, cel-ce respir6, cel-ce bea și m6n6nc6 pe acest p6m6nt.

Lozinca de odin6r6 era „uniune sau — m6rte“; — lozinca de ast6di este „magiarisare, sau — m6rte“. Cu aceea s'a 6ngropat aut6nomia Ard6lului, prin presiunea sbier6tului fanatic, al patimilor desl6nțuite la mulțimea nepricep6t6re; cu ac6sta se încerc6 6ngroparea limbei str6moșesci, strivirea originei, datinelor, sentimentelor n6stre naționale și religioșe. Scim ce rezultat a avut uniunea pentru noi, prevedem și rezultatul ce-l va av6 ac6sta pornire și dac6 ne m6ng6iem cu ceva este credința, ce o mai avem, c6 va mai lumina Dumneș6u minșile 6menilor la bun timp, c6 d6r s6 putem eși la un înțeles.

De r6ndul acesta EMKE — aceea societate, care și-a f6cut de problem, a face prin infiltrarea aș6 numitei culturi magiare în elemente streine, prin desnaționalisarea altora, — și din petrii magiari — și țin6 adunarea sa general6 în țilele aceste în capitala secuilor Mur6ș-Oșorheiu.

Nu am av6 nimic incontr6-i, ba nu am av6 chiar nimic de țis faț6 de ac6sta societate și de nisuițele ei, dac6 ea ar face ceea-ce susține, c6 face, adec6 ar încerca s6 cultiveze pe poporul seu magiar, carele f6r6 6ndoel6 are și el, ca și alte pop6r6, de nu și mai mult6 lip6 de cultur6. Dar faț6 de natura politic6, faț6 de constatata nisuiț6 a societ6ții acesteia, de a magiaris6 cu tot prețul, de a asimila aș6 țic6nd, elemente streine spre 6mulțirea rasei sale și anume nu prin atracțiunea unei culturi superi6re, ci prin presiuni fanatic6 șoviniste cu ajutorul puterii de stat, ce o au în m6n6; — faț6 de aceste, 6ncumbe datorința, de a fi de paz6, de a ne ap6ra și a ne ocoli c6t mai bine.

Cu alte cuvinte: „ajunge proverbial6 tr6incie a poporului nostru, cultura, de care dispunem, scutul, ce-l avem în bisericile n6stre, consciința național6 vie și natura conservativ6 a poporului, nemer6cia și calit6țile inferi6re ale dușmanului, precum și multe alte 6mpregiur6ri favorabile; pentru-ca de o amalgamisare prin atracțiunea unei culturi magiare se nu avem nici o t6m6, s6 nu perdem nici vorbe faț6 de aceste nisuițe utopice, ci s6 ne urm6m în t6t6 linișcea drumul nostru progresiv-cultural, f6r6 de a reflecta la sv6rcolirile neputincioșe ale celor dela EMKE.

Ci, c6 fresce cei dela EMKE vis6z6 de un stat național magiar și 6nterb6ntata lor fantasie 6i p6rt6 prin marea Germanie, prin marea Franci6; ei, c6 fresce este un mare și frumos ideal și nu se p6te pretinde de la ei, c6 în nebunul lor estas s6 recun6sc6, c6 Ungaria nu es6, dar nici nu s6m6n6 cu Germania, ori cu Franci6, prec6t s6m6n6 melciul cu vulturul. Se vor tređi ei la vremea sa. „Es w6r z6 sch6n gewesen! Es h6t nicht sollen sein“.

Dar 6ns6 presiunea, ce se face asupra societ6ții magiare în scopurile kulturegiletice merit6 t6t6 atențiunea n6str6 și este bine, ca s6 fie constat6t6 și marcat6 dup6 cuviiț6; fie pentru-ca pec6t putem s6 ocrotim pe ai noștri, fie pentru-ca s6 c6ut6m mijl6ce de ap6rare, fie și numai petru-ca s6 o cun6sem și s6 o ținem în minte.

Într'un oraș, în care Kulturegyletul are ș6-și țin6 adunarea sa general6, cu luni înainte se observ6 o agitațiune febril6. Comitete de arangiare, de primire, de cort6șire și adunare de membrii și de bani se constituesc. Cocard6 și

stindarde tricolore se fac și se reparază, se scot și se p^ortă demonstrativ. Pe strade și prin birturi numai politică lărmuitoare: „Tot omul s^e fie om și ungar“. Bine s^e te feresci s^e nu-ți dai în petec! Di de di și se pune sub nas lista de participare și contribuire la masa comună, la concert, lista de înscriere a membrilor cu o admirabilă impertinență. Și semn semnificativ al „culturei, ce vine“ și se denegă acum mai mult ca altedăi dreptul de a esista aici, de a respira aerul aici, decât nu ei parte, nu mergi cu curentul.

O înfățișare tragi comică presintă jidanii, cari rump în ruptul capului la ungrăscă. Pentru lumea asta nu și-ar vorbi între ei în limba lor, ci se silesc din t^ote puterile a se ar^eta prin limbă buni patrioți. Cei tineri sciu ungrăscă, dar de cei bătrâni — aușindu-i vorbind — te prinde milă și de ei și de béta limbă.

Cu jidovii însă noi ne-am făcut de mult s^emă.

Ei țin la vorba veche „ubi bene, ibi patria“.

În Ungaria sunt unguri, în România se fac români, numai deosebirea e, că aceste lifte sunt binevedute și primite, i-au în schimb numele cele mai frumoase ale familiilor ungrăscă, — pân'ce în România acest soi de oameni e ținut la distanță cu tot patriotismul înflăcărat, ce l'ar simila.

Ce vom dice însă de români, de oameni de frunte între noi, bună-ora ca protopopol Hosszu dela Murăș-Oșorheiu, care în ținută de gală eșă la gară și în pi^etă și întimpină cu „eljen“ pe fericitorii de cultură ungrăscă, cari vin în Murăș-Oșorheiu, și predică unitatea națională prin limba ungrăscă!

Noi nu-i dicem nemica.

Lăsăm s^e-și facă s^emă cu el, aceia, cari sunt puși s^e-l judece.

Ce vom răspunde la cuvântarea fulminantă și agitatrică alui Ugron de pe veranda dela otelul Transilvania?

L'vom erta și pe d' lui, căci așa e firea noastră a românilor, s^e iertăm și s^e înghijim noduri până-ce vom mai put^e înghiji.

Varietăți.

* (Deschiderea solemnă a congresului nostru național-bisericesc.) Deputații congresuali sosiți în Sibiu încă din ziua precedentă, se prezintă la serviciul divin împreună cu chemarea duhului sânt, pontificat de Preasântul domn episcop al Aradului Ioan Meșian și asistat de Preacuvioșii Lor domni: archimandrit Dr. Ilarion Puscaru, protosincelii Nicanor Frateșiu și Filaret Musta; P. O. D. D. protopresbiteri: Mihail Popovici, Ioan Papiu, Augustin Hamsea și O. D. protodiaconi: Dr. Remus Roșca și Mateiu Voilean. După terminarea serviciului divin a urmat deschiderea congresului prin Escelenția Sa I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, despre ce raportăm la alt loc.

* (Dar preafnalt.) Maj. Sa monarchul a dăruit din cassa Sa privată pe sama comunei bisericiei gr. or. din Clopodia 150 fl.

* (Faptă nobilă.) Domnul Ioan Marian și soția sa Salomia au dăruit bisericii noastre gr. or. din Orăștie 10,000 fl. Banii s'au administrat comitetului prin dl președinte Ioan Mihu.

* (Comisariu.) Ca comisar al guvernului pentru gimnaziile gr. or. din Brașov și Brad și pentru școala română reală inferioară din Brașov, a numit ministrul Csáky pe directorul suprem de studii, dl Iosif Elscher.

* (Romanul Ferdinand-Văcărescu.) D. Enăchiță Văcărescu, scrie „Timpul“ a declarat unui ministru, că principele Ferdinand se va căsători cu d'șora Văcărescu și că va renunța la tron în favoarea fratelui sau Carol.

Dealtmintealea se dice, că cu ocaziunea călătoriei sale la Paris, principele Ferdinand ar fi avut o întâlnire cu d'șora Văcărescu.

În cestiunea căsătoriei principelui Ferdinand cu d'șora Văcărescu, „Wiener Allgemeine Zeitung“ publică o telegramă primită din București.

Nu tăgăduim, că scirea, pe care o publică „Wiener Allg. Zeitung“ i-a venit din București. Credem însă că nu i-a fost trimisă prin firul telegrafic, după cum afirmă această gazetă, ci că i-a fost trimisă în mod confidențial din cercuri interesate.

Etă această depeșă:

„În cercurile inițiate se afirmă, că fiul cel mai tin^er al prințului Leopold de Hohenzollern, prințul Carol Anton va sosi în București și că va lua serviciu în reg. 3 de linie (?) care aparține moștenitorului coronei în calitatea sa de căpitan. Această împregiurare e pusă în legătură cu pretinsa intențiune a moștenitorului tronului de a renunța mai bucuroș la tron, decât la mâna d'șorei Văcărescu, cu care moștenitorul tronului a avut de cur^end o întâlnire la Paris.

„Prințul Carol Anton este astăzi în v^erstă de 23 ani și e oficer prusian de ulani.“

Diariul „la France“ spune și el, că prințul Ferdinand a avut o întâlnire la Paris cu d'șora Văcărescu și că este dispus a renunța la tron pentru a se put^e căsători cu d^ensa.

* Metropolitul Mihail al S^erbiei a intentat diariului „Dnevni List“ un proces de calomniă. Patru advocați, dintre cei mai însemnați ai baroului din Belgrad s'au oferit s^e represinte pe redactorul numitului diar. Cu t^otă opoziția reprezentantului metropolitului, judecătorii au admis cererea de amânare pentru a înlesni acusatului culegerea dovezilor și au ordonat cancelariei metropolitane s^e pună t^ote actele la dispoziția redactorului inculpat.

* (Controla honvezilor.) Adunarea de controlă a honvezilor va av^e loc în 7 Novembre a. c. n. în Sibiu, la 8 ore a. m. în casarma de honvezi. Fie-care are s^e-și aducă cu sine și pasul militar.

* (Publicațiune pentru conchemarea la adunarea de controlă pro 1891.) Adunarea din est an a rezervistilor concediați pe timp nedeterminat și a rezervistilor substituți are loc în Sibiu la (10) 22 Octobre 1891.

Afacerea oficială, la care are s^e și aducă fie-care obligat la controlă pasul militar, începe la 9 ore dimineața în cancelaria cercuală de completare, ulița Schevis Nr. 34.

La adunarea de controlă sunt obligați de a se înfățișa toți concediații pe timp nedeterminat, rezervistii și rezervistii substituți ai tuturor corpurilor de trupă a institutelor armate stătătore și a marinei, fără considerare, că ore aparțin ei locului de petrecere, ori petrec aci numai temporalmente; ecsepciune fac aceia, care în acest an au stat în serviciul activ, s'au au luat parte la instruirea militară sau deprinderea periodică în arme.

Obligații la controlă, îndreptându-se la punctul 39, care e de a se ceti, al instrucțiunii pasului militar, sunt serios provocați spre a apăr^e punctos, de ore-ce tot acela concediat pe timp nedeterminat și rezervist, care rămâne dela adunarea de controlă și care rămâne fără escusare suficientă dela controla ulterioară ținută în stațiunea cercului de întregire Sibiu în zilele de 19, 20 și 21 Novembre va fi tractat după prescriesele militari penali.

În fine se face cunoscut, că conform §. 45 punctul 4 al instrucțiunii de evidență, se vor țin^e adunările de controlă și în dumineci și s^erbători, de aceea ținerea zilelor de controlă odată pentru tot deauna statorită, nu p^ote fi supusă nici unei modificări.

24 Septembrie, 1891.

Magistratul

* Invitare la „Producțiunea împreună cu cântări, teatru și dans“ care se va țin^e Sâmbătă în 5/17 Octobre 1891 în sala dela „Gesellschaftshaus“ cu următoarea

Programă:

1. „La peres du victoir“, marș, executat de musică.
2. „Dis-a badea“, cor micst, de Musicescu.
3. „Haina cernită“, romanță, de Dinicu, executată de musică.
4. „Gondoleta“, cor de bărbați, de Flechtenmacher.
5. „Dacă vrei s'alini durerea“, romanță, de Florescu, executată de musică.
6. „Liga română“, solo de bariton, de C. M. Cordoneanu, cântată de dl Adrian Pop.
7. „S^erba popilor“, de Dinicu, executată de musică.
8. „La o rîndunea“, cor de dame, de I. Wiest.
9. „M^ei țerane dela ț^era“, romanță de Florescu, executată de musică.
10. „Din depărtare“, quartet dublu, de I. Vorobchievici.
11. „Hora țerenescă“, de Florescu, executată de musică.
12. „Cântec v^enătoresc“, cor de bărbați, de T. de Flöndor.

Cârlanii.

Vodevil într'un act, de Iacob Negruzzi.

Persónele;

Lionescu, fiul boierului proprietariu dl F. Schuster.
Miron țeran fruntașiu . . . dl Ioan Morariu.
Terinte „ „ „ „ George Poponea.
Domnica, femeia lui Miron . d'șora E. Bobeș.
Vochița, femeia lui Terinte . „ P. Gogan.

După producțiune urm^eză jocurile naționale „Că lușerul“ și „Bătuta“ și în urmă dans.

Începutul la 8 ore s^era. Intrarea de familie à 3 persóne 1 fl. 50 cr., pentru domni 80 cr., damele 40 cr., — O loge 3 fl.

Bilete de intrare se cap^etă dela 3/15 Octobre în „Institutul tipografic“, strada Măcelarilor Nr. 21, în „Librăria archidieceșană“, strada Măcelarilor Nr. 37 și s^era la cassă.

Suprasolviri benevole se primesc cu mulțămită și se vor cuita pe cale diaristică.

Comitetul.

* (Foc în Feldióra.) Sâmbăta trecută a ars edificiul dela gara din Feldióra. Focul s'a născut prin schinteile, ce au căd^et din locomotiva trenului de marfă, pe coperișul de șindili al g^arei. Din cauza v^entului ce sufla, focul s'a răspândit foarte iute. Pompierii de aici au fost chemați în ajutoriu pe cale telegrafică, scrie „Gaz. Transilv.“

* (Românii ardeleni la Praga.) Cel mai valoros și popular organ al cehilor tineri „Narodni Listy“ urmăresce pas de pas pe „dragii lor óspeți“, cum numesce el pe românii visitatori ai expoziției și ai capitalei „Praga de aur“. Astfel vedem, că de când se află óspeții români în Praga, în fie care număr scrie despre români și publică dări de samă am^enușite despre vizitele, ce le fac românii diferitelor instituțiuni și localități din expoziția și din orașul Praga, unde pretutindenea sunt întimpinați în modul cel mai provenitoriu și simpatic. F^oia însă și nu lasă nici o ocaziune binevenită fără a-și manifesta simpatiile ei față cu românii.

* (Posta l.) Direcțiunea postală telegrafică din Sibiu escrie concurs pentru ocuparea postului de magistru postal în Sâmbăta inferioară, care e împreună cu 320 fl. Reflectanții au ași asterne cererile în decurs de 3 s^eptem^ani și a depune o cauțiune de 100 fl.

* (Necrolog.) Parochul nostru din Someșul-cald Ioan Stan în al 59-lea an al etății și 39-lea an al căsătoriei și preoției sale, după un morb îndelungat, prov^eđut cu s^ante taine și-a dat nobilul seu suflet în mâinile creatoriului în 26 Septembrie (8 Octobre) la 11 ore sara.

Fiei ț^ereⁿa ușoră și memoria binecuv^entată!

* Linia ferată Brașov-Szepesi Sz.-György s'a inaugurat în Sâmbăta trecută. La această inaugurare au luat parte și consilierul ministerial din Pesta, Gyöngyösy și mai mulți ingineri. Afară de aceea primarul și căpitanul Brașovului. În Szepesi-Sz-György s'a dat un banchet festiv în on^ora óspeților. Prezum auđim, linia această se va pune în cur^end în circulațiune.

* (Expoziția regnicolară în Budapesta.) În anul 1895 din incidentul s^erbării de o miă de ani dela venirea magiarilor aici, se va arangia în Budapesta o expoziția regnicolară. La început era vorba s^e se arangieze o expoziție universală, dar de ideea această au trebuit s^e se lase. Astfel s'a hotărât, că în anul 1895, deodată cu serbarea milenului, s^e se arangie numai o expoziția regnicolară, prin care s^e se arate popórelor lumii, ce sunt în stare s^e facă — jidano-magiarii din Ungaria.

* (Prav antiseptic.) Cetim în diarul „München Fremdenblatt“: Nisuiței neobosite după mijl^oce și îmbunătățiri n^oue în tratarea ranelor avem s^e mulțămim un interesant prav antiseptic. Dl Dr. medic V. Roșculeț a descoperit o compozițiune, care după cum s'a arătat la nenumăratele experimente în institutul higienic al universității din München sub controla dlui profesor Dr. Emmerich, este un adev^erat antiseptic, și fiind-că nu e otrăvicios, este un prav foarte escelent pentru tratarea ranelor și p^ote înlocui iodoforul cel atât de scump și cu miros urit. Acest prav a fost numit de dl Dr. medic V. Roșculeț, „Anilbat“ și se p^ote afla în München în fabrica chimică și de bandage a d-lui A. Aubry.

* (Arestarea unui spion.) Diarul „Pester Lloyd“ i se anunță, că acum câteva zile a fost arestat în Sucéva (Bucovina) un bărbat, despre care se presupune că este un oficer frances de stat maior, care face serviciu de spionagiu. Se dice, că la d^ensul s'au găsit h^artii și desemnuri foarte compromițătore.

* (Viață lungă) În ziua de 17 Septembrie a. c. în comuna Brăhășești, din jud. Tecuci a încetat din viață locuitorul Sandu Sillion în etate de 105 ani.

* (Puterea bărbaților și a femeilor.) În Paris s'au făcut de cur^end nise cercetări științifice cu privire la puterea bărbaților și a femeilor. Resultatele dob^endite sunt următoarele:

Puterea femeilor în raport cu a bărbaților face 3 din 5 părți. Cel mai tare bărbat are o greutate de 190 de funți, ér cel mai slab are o greutate de 90 de funți. Așa dară pentru bărbați puterea mijlociă e socotită cu 126 de funți. Mâna dr^eptă p^ote ridica o greutate mai mare cu 22 de funți, decât mâna stângă. Dintre femei, cea mai tare are o putere de 99 de funți, cea mai slabă de 36 de funți; prin urmare puterea mijlociă a femeilor se p^ote socoti cu 74 de funți. S'a constatat și aceea, că femeile de statură mai mică sunt de obicei mai tari decât femeile de statură înaltă.

Nr. 326. [187] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scôtele mai jos însemnate din protopresbiteratul Giógiului II se escrie concurs cu termin până în 15 Octobře v. a. c.

1. Băcăint, cu salariu anual de 150 fl., din cassa bisericeii, victuale dela popor în valóre de 46 fl., cuartir și lemne.

2. Giógiul de jos-suseni, cu salariu anual de 100 fl., din cassa bisericeii și lemne.

3. Mermezeu-Văleni, cu salariu anual de 150 fl., din repartițiune și lemne.

Reflectanții la aceste posturi au a-și așterne suplicile instruite conform legilor din vigóre la subsemnatul oficiu, până la terminul mai sus în dicat.

Secărămb, 18 Septembrie, 1891.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al Giógiului II în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Sabin Piso,
protopresbiter.

Nr. 313. [183] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei de clesa a III-a Blășeni-Plai, se escrie a treia órá concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt 409 fl.

Concurenții au a-și însinua în terminul deschis cererile lor, instruite în sensul normelor din vigóre, oficiului protopresbiteral al tractului Zarand.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Brad, la 16 Iuliu, 1891.

Vasiliu Damian,
protopresbiter.

Nr. 212. [184] 2—3

CONCURS.

Pe basa decisiunei Vener. consistoriu archidiececan dela 13 August 1891 Nr. 4789. B, și în conțelegere cu comitetul, se escrie concurs pentru ocuparea postului de paroch în comuna bisericească gr. or. Petrîngeni de clesa a III-a în protopresbiteratul Abrudului cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt venitele stolari în sumă de 401 fl.

Doritorii de a ocupa acest post se trimită cererile lor concursuale cu documentele recerute de legile din vigóre, la subsemnatul oficiu, având tot odată a se presenta în parohie, pentru cunoșcere, însă cu observarea prescrișelor regulamentului pentru parochii.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al Abrudului.

Abrud, 17 Septembrie, 1891.

Romul Furdui,
adm. protopresbiter.

Nr. 407 [177] 3—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor învățătoresci dela scôtele confesionale gr. or. române din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Avrigului se escrie concurs cu terminul de 15 zile dela prima publicare.

1. Avrig, un post de învățătoriu cu salariu anual de 300 fl.

2. Porcești, două posturi de învățători, postul prim, cu salariu anual de 300 fl., ér postul al doilea, cu salariu anual de 200 fl.

3. Arpașul superior, postul de învățătoriu cu salariu anual de 160 fl., cuartir și lemne pentru foc.

Doritorii de a ocupa vre unul din aceste posturi se și subșternă cererile concursuale instruite conform legilor în vigóre, la subscrisul oficiu protopresbiteral al Avrigului (posta Avrig, Felek) până la terminul sus indicat.

Dela concurenții la posturile de sub Nrii 1 și 2 se cere cualificațiunea prescrișă în §. 122 din Statutul organic, precum și presentarea lor în comună, spre a face cunoștință cu poporul și impregiurările comunei.

Avrig, 8 Septembrie, 1891.

În conțelegere cu comitetele parohiale concernante.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al Avrigului.

Ioan Căndea,
protopop.

Nr. 276. (185) 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parohia Steuini de clesa a III a, protopresbiteratul Geógiului II, se escrie prin acesta a doua órá concurs, cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Venitul anual împreunat cu acest post este de 400 fl.

Competenții au a-și așterne cererile instruite după normele din vigóre la subscrisul oficiu în terminul indicat, de unde pot primi și informațiuni mai ample în privința parohiei

Secărămb, 25 Iuliu, 1891.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al Giógiului II, în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Sabin Piso,
protopresbiter.

Nr. 209. (186) 2—3

CONCURS.

Pe basa decisiunei Vener. consistoriu archidiececan dela 13 August 1891 Nr. 4790 B. și în conțelegere cu comitetul parohial se escrie concurs pentru ocuparea postului de paroch în comuna bisericească gr. or. Buninginea de clesa a III-a, în protopresbiteratul Abrudului cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt venitele stolari în sumă de 415 fl., afară de casa parohială.

Doritorii de a ocupa acest post se trimită cererile lor concursuale cu documentele recerute de legile din vigóre la subscrisul oficiu, având tot odată a se presenta înainte de ale gere în parohie pentru cunoșcere, însă cu observarea prescrișelor regulamentului pentru parochii.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al Abrudului.

Abrud, 16 Septembrie, 1891.

Romul Furdui,
adm. protopresbiter.

Nr. 375. [181] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela scôtele din comunele însemnate mai jos din protopresbiteratul gr. or. al Zarandului, se escrie concurs în termin de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

1. Bulzeștii de jos, și de sus, cu salariu anual de 250 fl., cuartir și lemne de foc.

2. Juncul de jos și de sus, cu salariu anual de 210 fl., cuartir și lemne de foc.

3. Vaca, cu salariu anual de 200 fl., cuartir și lemne de foc.

Concurenții au se-și așternă pețițiunile instruite conform normelor

din vigóre la subsemnatul oficiu în terminul de sus.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al Zarandului.

Brad, la 2 Septembrie, 1891.

Vasiliu Damian,
protopresbiter.

Nr. 501. [180] 3—3

CONCURS.

La scôla din comunele bisericesci mai jos însemnate din protopresbiteratul Mediașului se deschide concurs de învățătoriu în terminul de 15 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Dărios, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne.

2. Buzd, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne.

3. Richisdorf, cu salariu anual de 100 fl., cuartir și lemne.

4. Hașag, cu salariu anual de 100 fl., cuartir și lemne.

5. Dupusdorf, cu salariu anual de 100 fl., cuartir și lemne.

Cererile sunt a se îndrepta subsemnatului în terminul indicat.

Mediaș, în 5 Septembrie, 1891.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al tractului Mediașului.

Ioan Chendi,
adm. prot.

Nr. 675 (179) 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea a două posturi de învățători devenite vacante la scôla elementară poporală din Bacifaleu (Săcele) cu terminul de 30 de zile, dela prima publicare.

Pentru postul de învățătoriu la clesa I-a cu 250 fl., solviți în cuartale anuale anticipative din cassa bisericeii, și 50 fl venitul cantoral, pentru postul al doilea de învățătoriu la clesa a II-a, salariu anual 300 fl, din cassa bisericeii, solviți asemenea în cuartale anuale anticipative.

Concurenții la aceste posturi au se-și trimită suplicile instruite conform Stat. organic și Normativului scolaru Preaonoratului oficiu protopresbiteral gr. or. al Brașovului. Vor fi preferiți cei ce vor documenta cunoștința de

musica vocală pentru instrucțiune sistematică de cântări.

Bacifalu, 12 Septembrie, 1891.

Pentru comitetul parohial:

Toma Frateșiu,
paroch.

În conțelegere cu mine

Ioan Petric,
protopresbiter.

Nr. 517 [173] 3—3

CONCURS.

Sistemisându-se un al doilea post învățătoresc la scôla poporală din Poiana sărată, pentru ocuparea acestuia se escrie concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare, în diarul „Telegraful Român.”

Emolumentele sunt:

200 fl., din repartiție, 20 fl. re-lut de cuartir.

Reflectanții și vor așterne cererile concursuale, instruite conform legilor în vigóre la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termin deschis.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Treiscaunelor.

S. Săn-Georgiu, 14 Septembrie, 1891.

Dimitriu Coltofean,
protopresbiter.

Sz 4158/1891 (182) 3—3

Hirdetmény

A Schaldorfi általános határ tagosítási ügyben az elömkálatok megkezdésére, u. m. képviselőt rendezése, mérnök választás és a költség, előirányzat elkészítése véget a határnapot folyó év **November 16-án d. e. 9 órára** tűzöm ki, Schaldorfra a községi iroda helyiségébe a melyhez összes érdekeltek hirdetményilegazon figyelmeztetéssel hívom meg, misz-riat egyik vagy másik meg nem jelenése a tárgyalás folyamás meg akadályozni nem fogná.

Az erszébetvárosi kir. törvénszék ki-küldött bírāja.

Erszébetváros, Szeptember 20-án 1891.

Kelemen-elnök.

În cancelaria mea advocațională primesc

Un candidat de avocat

cu óre și care pracsă, pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Dr. Oct. Russu,

advocat în Sibiu.

[188] 1—3

Chiar acum a eșit de sub tipariu:

**CALENDARIUL „AUREI”
pe anul visect 1892.**

— Cu portretul episcopului Alesandru St. Șuluțiu — cu premiu — și alte mulțime de ilustrațiuni frumoșe.

Din cuprinsul variat și interesant al acestui Calendaru, însemnăm aici:

Partea calendaristică: Cronologia pe anul 1892. — Păscălia pe anul 1892. — Sărbătorile și alte zile schimbătoare la răsăriteni și apuseni. — Posturile. — Regentele anului 1892. — Eclipsele sau întunecimile. — Cele patru anutempuri astronomice. — Semnele pentru fazele lunii — Calendaru iulian gregorian și iudaic. — *Meteorologie:* Fazele lunii. — Schimbarea timpului după planete. — Servitul postal și telegrafic. — Indreptariu financiar. — Tergurile (după datele oficiose cele mai din urmă).

Partea de eșit: Vuța mării (Novelă). — Visul copilei (Poesia). — Muntele păcatului. (Tradițiune). — La Nascerea Domnului Christos (Poesia). — Fantoma (Schită). — Crăciunul săracului. — Clopoțelul fericirii (Poesia). — Pădurea miseriei. — Leul și berbecule (Fabulă ho-entotă). — Artista măritată (Poesia). — Jalusia conului Gligorache (Schită de crăciun). — *Anecdote și întâmplări:* Medicină. — Compătimire. — Nevasta credincioșă. — Bărbatul după zestre. — Muieră și calendaru. — Tergul ciorapilor. — Un răspuns nimerit. — Parcelul săracului. — Călțuni câștigați pe ușor. — Ospetul fără bani. — Regele și cavalerul în capul ernei. — Stăpânul și servitoriu. — Candidatul, care cu răspuns invențios a dobândit diregătoriă.

Glume (ilustrate): Stratagemă muerescă. — Probă de curisare și probă de refus. — Logica copilărescă. — Turnura. — Sensă îndestulătoriă. — Bietele sôcre. — Calcul și calcul. — Abdicerea de bună voia. — Puțina neînțelegere. — Cestiunea Orientului. — Conversația. — Logic. — Intre o dómna și advocatul ei. — Pe bulevard. — Publicațiuni.

Se pôte procura dela Tipografa „Aurora” A. Todoran în Gherla — Szamosújvár câte un esemplar cu 30 cr. + 5 cr. porto-postal; ér 6 esemplare procurate de odată costă numai 1 fl. 60 cr. spedate franco.

[179] 2—3